

**Universitat de les
Illes Balears**

Any XXX

Núm. **410**

Divendres, 23 de gener de 2015

Any Núm. Acord Cercar ?

DISPOSICIONS GENERALS

Consell de Govern

11218. *ACORD NORMATIU del dia 17 de desembre de 2014 pel qual s'aprova la política institucional de la Universitat de les Illes Balears per fomentar l'accés obert a la producció científica.*

La necessitat de promoure la recerca i la docència en el context de la societat de la informació i les facilitats de l'edició electrònica han afavorit que sorgís el moviment de l'accés obert (AO) a la informació científica. Aquest moviment promou un accés permanent, gratuït i lliure de restriccions als continguts científics i acadèmics, amb l'objectiu d'afavorir l'accessibilitat i l'impacte de la recerca científica duta a terme.

Per això, amb la implantació d'una política d'accés obert a la Universitat de les Illes Balears es podrà incrementar la visibilitat de la Universitat i mostrar la seva excel·lència en la qualitat docent i de recerca, i millorar-ne el posicionament en els rànquings internacionals.

Actualment, el moviment d'accés obert ja té una llarga trajectòria i es pot considerar que està consolidat. D'aquesta forma, els darrers anys s'han elaborat declaracions internacionals i nacionals a favor de l'accés obert, com per exemple: Public Library of Science – PLoS (2001), Budapest Open Access Initiative (2002), Bethesda Statement on Open Access Publishing (2003), Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities (2003), Declaración de CRUE-REBIUN en apoyo del modelo de acceso abierto (2004), Directrices MedOANet para la implantación de políticas de acceso abierto (2013).

Així mateix, en l'àmbit europeu hem de tenir en compte les iniciatives següents:

– El Consell de Recerca Europeu (ERC) va publicar el 10 de gener de 2008 unes directrius pròpies sobre accés obert, en les quals requereix que totes les publicacions de projectes finançats per l'ERC revisades per experts (*peer-reviewed*) siguin dipositades en un repositori de recerca –temàtic o institucional– i que siguin d'accés obert dins un termini màxim de 6 mesos.

– L'Associació Universitària Europea (EUA) va aprovar en el plenari celebrat a Barcelona el 26 de març de 2008 les recomanacions *Recommendations from the EUA Working Group on Open Access*, i sobretot les recomanacions adreçades a les universitats pel que fa a la creació de repositoris institucionals i el desenvolupament de polítiques per a la promoció de l'AO.

– La plasmació en els VI i VII programes marc R+D de la Unió Europea, que en aquest sentit el mes d'agost de 2008 va iniciar el programa *Open Access pilot in FP7* i, el desembre de 2009, el projecte *Open Access Infrastructure for Research in Europe (OpenAIRE)*.

Pel que fa a l'àmbit de l'Estat espanyol, cal destacar la importància de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació, que preveu, a l'article 37 (Difusió en accés obert), entre altres qüestions, la necessitat d'impulsar els repositoris d'accés obert i l'obligació per part dels investigadors finançats amb fons públics de fer pública una versió digital dels continguts acceptats per part de publicacions científiques (apartat 1).

En vista del que s'ha dit anteriorment i fent ús de les competències que li atribueix l'article 24.2.40 dels Estatuts d'aquesta universitat, el Consell de Govern, a la sessió del dia d'avui, ha aprovat la política institucional de la Universitat de les Illes Balears per fomentar l'accés obert a la producció científica en els termes següents:

CAPÍTOL I. POLÍTICA INSTITUCIONAL D'ACCÉS OBERT DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Article 1. Consideracions generals

Per tal de promoure la difusió de la ciència en accés obert i augmentar la visibilitat i l'impacte de la producció científica produïda a la UIB, seguint les ja esmentades recomanacions del Consell de l'Associació Universitària Europea i les de la Declaració de Berlín, així com les de CRUE-REBIUN, a la Universitat de les Illes Balears es realitzaran les actuacions que s'indiquen als articles següents.

Tanmateix, en l'aplicació d'aquest acord normatiu s'hauran de tenir en compte les singularitats pròpies de cada branca del coneixement, pel tal que el repositori institucional no impedeixi que els investigadors de la UIB puguin publicar en exclusiva en revistes, editorials o semblants les investigacions que redundin en el seu prestigi o en la valoració de les seves publicacions.

Secció 1. Actuacions per part dels membres de la comunitat universitària

Article 2. Dipòsit de publicacions dels membres del personal docent i investigador

1. Com a regla general, es respectaran els acords a què hagin pogut arribar els autors als efectes d'atribuir o transferir a tercers els drets sobre les seves publicacions.
2. En cas que els autors no tinguin cap acord de cessió de drets a favor de tercers, els professors i investigadors de la Universitat de les Illes Balears han de dipositar les seves publicacions de recerca dutes a terme en el marc de la seva activitat a la UIB al repositori institucional de la Universitat, mitjançant el gestor de currículums de la UIB, des del qual seran ofertes en obert en els termes que estableix l'article 37 de la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació.

En cas que l'autor, quan faci el dipòsit de la seva publicació, no vulgui que estigui en obert, haurà de manifestar expressament aquesta circumstància a la Comissió d'Investigació. Tanmateix, els autors no podran negar-se a la difusió en obert de les seves publicacions quan les condicions establertes a les ordres de bases i convocatòries de projectes d'investigació i programes de finançament de recursos humans nacionals, autonòmics i europeus exigeixin aquesta difusió. La Comissió d'Investigació valorarà si la negativa de l'autor a la difusió en obert de la seva publicació vulnera condicions

establertes a les ordres de bases i convocatòries de projectes d'investigació i programes de finançament de recursos humans nacionals, autonòmics i europeus.

3. L'arxivament dels documents s'ha de fer en un termini no superior a l'any des de la data oficial de la seva publicació.

4. Així mateix, s'encoratja el PDI a dipositar altres publicacions acadèmiques (materials didàctics, etc.) fetes en el marc de l'activitat docent de la UIB al repositori institucional de la Universitat. Alhora, també es promou el dipòsit en accés obert d'altres objectes d'aprenentatge que puguin interessar els estudiants o els professors.

Article 3. Dipòsit de tesis doctorals

1. Els doctorands han de dipositar les tesis llegides a la UIB al repositori institucional, on seran ofertes en accés obert. En cas que l'autor no vulgui que la seva publicació estigui en obert, ho haurà de manifestar expressament.

2. El director de la tesi doctoral també podrà manifestar expressament que no vol que la tesi llegida sigui oferta en obert. En aquest cas, haurà de justificar els motius pels quals no vol que es publiqui la tesi doctoral al repositori institucional. La Comissió d'Investigació, oïts el doctorand i els altres codirectors (si la tesi ha estat codirigida), valorarà els motius exposats pel director de la tesi doctoral i decidirà si són suficients per no publicar al repositori institucional la tesi doctoral. La decisió de la Comissió d'Investigació podrà ser objecte de recurs davant el Rector.

3. Les previsions indicades als apartats anteriors es duran a terme sens perjudici del que estableixi la legislació de propietat intel·lectual, o la que pertoqui, així com l'article 7.1.x) del Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari.

Article 4. Dipòsit de treballs dels estudiants

1. Els estudiants de la Universitat de les Illes Balears que realitzen treballs o projectes de fi de grau, o de fi de màster, estan subjectes a l'obligació de dipòsit al repositori institucional d'aquests treballs.

Inicialment, aquest dipòsit al repositori institucional només és a efectes administratius i acadèmics, però en el moment del seu dipòsit l'autor manifestarà expressament si accepta que estiguin en lliure accés o no. En tot cas, per a la publicació del treball fi de grau o fi de màster al repositori institucional s'haurà d'obtenir l'autorització expressa del tutor o dels tutors del treball.

2. La previsió de l'apartat anterior es durà a terme sens perjudici del que estableixi la legislació de propietat intel·lectual, o la que pertoqui, així com l'article 7.1.x) del Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari.

Article 5. Publicació en revistes d'accés obert

De manera complementària, la Universitat recomana a la seva comunitat universitària la publicació, quan sigui possible, en revistes d'accés obert.

Secció 2. Actuacions per part de la institució universitària

Article 6. Actuacions de la Universitat

La UIB, respecte als documents de la seva comunitat universitària dipositats al repositori de la institució, es compromet a les accions següents:

- a) Donar el suport necessari mitjançant el Servei de Biblioteca i Documentació, l'Oficina de Suport a la Recerca, el Centre de Tecnologies de la Informació, l'Escola de Doctorat i el Centre d'Estudis de Postgrau per facilitar la introducció dels documents al repositori.
- b) Vetllar pel respecte als drets de propietat intel·lectual dels autors.
- c) Vetllar per la integritat de les dades i metadades introduïdes pels autors.
- d) Seguir les normatives i els criteris internacionals per a repositoris d'accés obert.
- e) Coordinar-se amb la resta d'institucions del sistema universitari per tal que els recollidors de producció científica i acadèmica d'àmbits nacional i internacional (TDX, OCW, RECOLECTA, DRIVER, etc.) puguin recollir el coneixement generat per la Universitat i donar-hi accés.
- f) Incrementar la visibilitat i la interoperabilitat de la producció científica incorporant el repositori a cercadors acadèmics, portals, directoris, etc. (Scirus, Google Scholar, OAIster, OpenDOAR, etc.).
- g) Preservar i mantenir l'accés perpetu als documents dipositats al repositori.

Article 7. Drets d'exploració

En cap cas el fet de publicar al repositori institucional no és una cessió exclusiva i no és incompatible amb la publicació del document amb editorials comercials.

CAPÍTOL II. REPOSITORI INSTITUCIONAL DE LA UIB

Article 8. Creació

Es crea el repositori institucional de la UIB, que tindrà com a objecte el dipòsit o arxiu de la documentació, els treballs i les publicacions de recerca de la Universitat de les Illes Balears i la seva difusió quan estiguin en disposició de ser oferts en obert.

Article 9. Gestió

La gestió del repositori anirà a càrrec del Servei de Biblioteca i Documentació en col·laboració amb l'Oficina de Suport a la Recerca, el Centre de Tecnologies de la Informació, l'Escola de Doctorat i el Centre d'Estudis de Postgrau. Serà supervisat per la Comissió de Biblioteca de la UIB, la qual elaborarà els procediments per gestionar el repositori institucional.

Article 10. Criteris i pautes a seguir

El repositori de la UIB seguirà els criteris internacionals mitjançant l'adopció dels estàndards reconeguts. Desenvoluparà un pla de preservació digital seguint les pautes internacionals que garanteixen l'accés permanent als documents dipositats.

Article 11. Coordinació amb altres universitats

El repositori institucional de la Universitat estarà coordinat amb la resta del sistema universitari per accedir a la producció científica i acadèmica internacional. I així mateix incrementarà la visibilitat i interoperabilitat dels documents mitjançant l'exportació de metadades a cercadors acadèmics, portals, directoris i altres recollidors.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Adhesió de la UIB a la Declaració de Berlín

Per tal de mostrar el seu compromís amb el moviment i les polítiques d'accés obert a la informació científica, la Universitat de les Illes Balears s'adhereix a la Declaració de Berlín, Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities, de 22 d'octubre de 2003.

Segona. Denominacions

Totes les denominacions d'òrgans de govern, representació, càrrecs, funcions i membres de la comunitat universitària, com qualssevol que en aquesta normativa apareguin en gènere masculí, s'han d'entendre referides indistintament al gènere masculí o femení, segons el sexe del titular de qui es tracti.

Tercera. Desenvolupament

Es faculta el Consell de Direcció per interpretar i desenvolupar el present acord normatiu.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única. Treballs de fi de grau o de fi de màster

Les previsions indicades en aquest acord normatiu relatives als treballs o projectes de fi de grau o de fi de màster seran aplicables a tots aquells als quals facin referència els articles 12.3 i 15.3 del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

La present disposició entrarà en vigor l'endemà de publicar-se al *Full Oficial de la Universitat de les Illes Balears*.

Ho faig publicar perquè se'n prengui coneixement i tingui els efectes que corresponguin.

Palma, 17 de desembre de 2014
El Rector,
Llorenç Huguet

[A](#) [A](#)

[Acords que fan referència a aquest.](#)